

REDACTIUNEA,
Administratiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
 Scrieri nerăzboite nu se
 primesc.
 Canusele nu se returnează.
INSERATE
 Se primesc la Administratiunea în
 Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
 în Viena: la M. Duker Nachf.,
 Franz Augenthal & Emeric Los-
 ser, Heinrich Schalek, A. Op-
 penhach Nachf., Anton Oppel.
 în Budapesta: la A. V. Gold-
 berger, Károlyi Bernat, Julius
 Leopold (VII Brassóbet-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 cta ramford pe o coloană 10
 bani pentru o publicare. Pu-
 blicități mai dese după tariful
 și învoială. — RECLAME pe
 pagină 8-a o sariă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIX.

„GAZETA” iese în de-care di
 Abonamente pentru Austro-Ungaria
 Pe un an 24 cor., pe șase luni
 12 cor., pe trei luni 6 cor.
 M-ri de Duminică 4 cor. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 M-ri de Duminică 8 fr. pe an.
 Se primumeră la totă ofi-
 ciale postale din țintra și din
 afară și la d-mii colectorii.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administratiunea, Piața mare,
 Târgul Inimii Nr. 80, etajul
 I. Pe un an 20 cor., pe șase
 luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
 Cu d-nuși în casă: Pe un an
 24 cor., pe șase luni 12 cor.,
 pe trei luni 6 cor. — Un esem-
 plar 10 bani. — Atât abona-
 mentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 230.

Brașov, Miercuri 18 (31) Octomvrie.

1906.

Pactul coaliției cu coroana.

Senzația deosebită, ce a produs-o dincoace și dincolo de riul Laita autograful împărătesc și regesc, prin care se acceptă demisiunea ministrului comun de războiu cav. de Pitreich, e justificată chiar prin cuprinsul lui cu totul neobicit. Monarchul își exprimă adâncile sale regrete nu atât fiind-că s'a depărtat dela postul său Pitreich, cât mai mult fiind-că s'a vădut constrâns a se retrage din cauză că nu și-a putut realiza un postulat al său obiectiv în interesul întăririi forțelor militare ale monarchiei carepretinde a-ifi fost impus de necesitate, postulat ce-l apretiază și-l aprobă domnitorul însuși, dîcându-i cu alte cuvinte: vād că n'ai putut face altfel și bine ai făcut ce ai făcut.

Ceea-ce a cerut Pitreich și nu i-s'a incuviintat, este urcarea contingentului recruților, pe care el a cre-dut'o nu numai neapărată, dar și foarte urgentă, așa că convingându-se, că aceasta urcare nu se poate do-bândi dela guvernul unguresc al coaliției, a preferit mai bine a-și da demisiunea. Prin faptul că Majestatea Sa a aprobat în mod chiar ostentativ motivul retragerii ministrului de războiu, s'a dat pe față că nu numai în cercurile militare e privită urcarea contingentului recruților ca o cerință imperativă și neînlăturabilă. Autograful cătră Pitreich constituie astfel un avertisment indirect la adresa cabinetului Wekerle, care singur e cauza, că până acum nu s'a putut satisface acelei cereri spriginite de cercurile militare și de însuși monarchul.

Dar foile coaliției declară că cabinetul Wekerle n'a putut procede altfel decât cum a procedat, din cauza învoielei, ce s'a fost încheiat între coroană și coaliție, în Aprilie anul curent, când s'au stipulat condițiunile

in carî coaliția a primit puterea. Dacă, dîc amintitele foi, Wekerle s'a opus pretensiunii lui Pitreich de a se urca contingentul anual al recruților și dacă n'a putut se-i face în privința aceea-sta nici o concesiune, cauza e învoiala cu coroana, care trebuie respectată. În acest tratat de împaciune se obligă adecă șefii coaliției nu numai la a propune vechiul contingent de recruți ci se declară, că pentru propunerea unor contingente estraordina-re și urcate coaliția nu ia asupra-și nici un obligamânt.

În urma autografului prea înalt s'a incins o discuțiune foarte intere-santă asupra cuprinsului aceluî tratat de învoială sau împaciuire. În cercuri competente austriace se sus-ține că tratatul — care s'a scris în mai multe exemplare, dintre cari un exemplar se află în posesiunea can-celariei cabinetului împărătesc, iar câte un esemplar în posesiunea lui Kossuth, Apponyi și Aladar Zichy — ar avea un adaus scris cu cerneală roșie, drept întregire a textului. Adausul acesta declară: „În cazul unei neapărate necesități și în măsura în care ea se va ivi, coalițiunea are de-a iugriji eventual și în timpul primului cabinet (zdecă în timpul pân' ce se va efectui noua lege electorală și va fi conchemată pe baza ei o nouă dietă) de-o urcare corăspundătoare a contingentului recruților“.

Acest adaus, numit secret, al învoielei dintre coaliție și coroană, despre care foile vieneze afirmă, că există, nu s'a desmintit pân'acum în mod oficial, dar nici nu a fost confirmat. În sinul coaliției a deșteptat mari nedumeriri publicațiunea foilor vieneze, deoarece acel adaus se con-trarjază cu declarațiile făcute de șefii partidelor în intrunirile majorității imediat după venirea la putere a coaliției. Atunci ei au asigurat că nu vor

se scie de nici o înmulțire a recruților pe câtă vreme va dura periodul de tranzițiune.

Natural că în asemeni împreju-rări iritațiunea crește între indepen-diști, ba și cercurile parlamentare din Viena sunt în fierbere, căci vād pe-riclitare interesele Austriei prin astfel de învoiele secrete, cari ating forța și comuniunea armatei, comună am-belor state.

Mai mulți deputați au hotărit a cere în ședința de ađi a „Reichsrathului“ deslușiri dela guvernul austriac asupra actului de împaciuire din Aprilie 1906, ba vor pretinde ca să fie prezentat cu întregul lui text parlamentului.

Ba și în Budapesta nedumeririle fac ca lumea să ceară publicarea pactului coaliției cu coroana. Să vedem dacă Pitreich și dacă urmașul său FZM Schönaich au ori nu motiv de a pretinde dela guvernul ungar să adereze la înmulțirea contingentului de recruți, reclamați cu atâta urgență de măsurile luate pentru crearea de nouă regimente de artilerie?

Chiar printre deputații majorității sunt căți-va, cari voiesc a cere publicarea pactului din luna Aprilie. În ori-ce cas însă ar fi, se dîce, clubul naționalist din dietă hotărit a-o face aceasta.

Avem să ne așteptăm prin ur-mare la o discuțiune foarte intere-sată în ambele parlamente. Judecând după tăcerea ce-o observa foile coaliției în ce privesce aditamentul secret la pactul de astăprimăvară, trebuie să admitem, că scirile răspândite nu sunt luate din vânt și că situația cabinetului Wekerle, dată fiind nemulțumirea ce domnește în cercurile curții și cele militare din cauză că nu se poate face nimic pentru sporirea forțelor armate, a ajuns a fi foarte delicată și dificilă.

Declarațiunile lui Kossuth și Wekerle.

În presa opozițională se colportase zilele acestea svonul, că în condițiunile acordu-lui încheiat între guvernul coaliționist și Coroană cu ocaziunea venirei la putere a coaliției, s'ar cuprinde și urcarea contin-gentului de recruți.

Față cu aceste svonuri ministrul președinte Wekerle a declarat coresponden-tului dela ziarul „Die Zeit“, că din toate svonurile acestea nici un cuvânt nu este adevărat.

Despre aceleași svonuri Fr. Kossuth a declarat numitului corespondent urmă-toarele:

„Vă autorisez să publicați că svonul despre învoirea mea la urcarea contin-gentului de recruți este un neadevăr teme-rar.“

Miniștrii comuni la Budapesta. Se a-nunță din Viena, că ministrul de externe baronul Aehrenthal va sosi azi la Buda-pesta și va conferi cu ministrul președinte ungar Wekerle. — Ministrul de război Schönaich încă este așteptat să vie săptă-măna aceasta la Budapesta, și Vineri, în 2 Noemvrie, va conferi și dânsul cu Wekerle.

Ministrul de honvezî Jekelfalussy, după cum se anunță din Viena, va fi avansat la gradul de general de cavalerie, se zice, drept recunoștință pentru ordinul prin care a interzis honvezilor participarea la serbările Rákoczi.

Supărarea Sărbilor. Se știe că o de-putațiune numeroasă de Sărbî au venit din Belgrad la Orșova spre a depune o cunună pe cociugul patrioților pribegîre-aduși în patrie. Se svonește că guvernul ungar a intervenit împedecând a se ține cu acest privilegiu v'un discurs, de teama ca Sărbii să nu atace pe Austriaci. Sărbii au rămas indignați de acest lucru și in-dignarea lor a găsit ecou în foile din re-gatul sârbesc, iar în camera ungară se

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Zări din univers.

(Leonide. — Andromedide. — Relația dintre filante și cometei.)

În nopțile senine de 12—15 Noem-vrie, mai ales înainte de revărsatul zori-lor, se ivesc multe stele fugace dinspre nordia Leului. Vorbind în termeni tehnici: se ivesc filantele, al căror radiant e în ț(zeta) Leului și cari tocmai din acest mo-tiv se numesc Leonide.

Era prin 1799, când Al. Humboldt și botanistul Bonpland făceau studii în Venezuela. În 13 Noemvrie pe la ora 2 și jumătate dimineața, de-odată zărîră ceriul în flăcări. Svăcniau mii de stele filante, des brăzdate de bolizi. Toate sbureau în aceeași direcție. Indigenii din Cumana Venezuela spuneau celor doi învățați că din 1766 n'au mai văzut astfel de minune ce-rască.

Fenomenul fu observat și din alte părți ale globului și atrase atenția învă-țătorilor. În anii următori însă nu fu atât de frumos. Abia în 1823 și 1832 s'au în-registrat pâlcuri mai dese. Dar în anul

următor, 1833, fenomenul ajunse la o splendoare ne mai pomenită. Bolizii țîș-neau ca rachetele, din unul și acelaș punct în număr atât de mare, în cât tot ceriul părea în flăcări. În noaptea de 12—13 Noemvrie, observatorii Olmsted în Boston și Palmer din Newhaven (America de nord) cercând să numere filantele în momentele de maximum, se convinseră imediat, că fac încercare zadarnică. Se evaluau la jumătate numărul fulgilor de zăpadă, ce cad la o ninsoare normală. Când fenomenul se domoli considerabil, Olmsted numără 650 stelute fugătoare în curs de 15 minute, pe o zonă ce cuprindea abia a zecea parte din orizontul vizibil. Numărul filantelor de pe emisfera totală era deci cel puțin 6500 pe sfert de oră sau 26000 pe oră. Dar fenomenul a durat mai bine de 7 ore, de unde urmează, că pe ceriul din Boston au schinteiat cel puțin 182.000 de filante.

Astronomul italian Schiaparelli din Milan, frapat de iuțea acestor corpus-cule, presupuse în 1866, că ele au origine analogă cu cometei. Pentru roiul din 12—15 Noemvrie află o cale identică cu dru-mul cometului din 1866, a cărui revoluți-une e de 33 ani.

Acest calcul ne explică în mod sur-

prinzător svăcnirile aprige ale roiurilor de filante din 1766, 1799, 1833, 1866, 1899. Și ne face să așteptăm acelaș fenomen pentru 1922 sau 1923, de cumva nu se vor risipi particulele dela lungul orbitei, cum s'a risipit roiul din 10 August. (=par-ticulele cometului 1862 III).

Tot calculul ne spune și faptul sur-prinzător, că roiul din 14 Noemvrie, res-pective cometul originar, a fost capturat în 126 d. Chr. de planetul Uran. Acest calcul a fost făcut pentru prima oră de vestitul astronom și matematician francez Leverrier, constatând, că roiul nostru a străbătut în sistemul solar mai întâi în anul 126 al erei noastre, pe la un punct vecin, unde se afla planetul Uran. Acesta i-a transformat calea parabolică în una eliptică. Dacă planetul s'ar fi aflat mai departe, roiul și-ar fi continuat drumul parabolic, venind din infinit dând ocol în jurul Soarelui și apucând pe altă parte, iarăși în infinit. (Asfel e natura drumuri-lor parabolice și hiperbolice).

Afară de curenții din 10 August și 14 Noemvrie s'au mai aflat și alții, ale căror orbite coincid cu orbite de-ale cometei. Pentru roiul din 20 Aprilie cu radiantul în constelația Lirei și a lui Hercul, s'a aflat

o cale identică cu a cometului I din 1861. Dar cele mai vestite, sub acest rap-port, sunt Andromedidele din 27 Noem-vrie, adecă filantele ce se ivesc din con-stelația Andromeda prin 27 Noemvrie.

În anul 1772 s'a observat un comet telescopic, care a dispărut fără să escite curiozitatea observatorilor.

În anul 1805, Noemvrie 10, Pons îl observă din nou. Între alții, Bessel și Gauss calculându-i calea, l'au aflat identic cu cel din 1772. Revoluția 6 $\frac{1}{2}$ ani.

Admițând că determinările au fost corecte: cometul trebuia să revină în 1826 fără a mai aminti aparatiile intermediare. Acest fapt ajunse la cunoștința căpitanului austriac Biela, din garnisoana Iosefstadt, în Boemia. În nopțile arătate de calcul, căpitanul se puse la pândă, cu fecori cu tot și în 27 Faur 1826 zări cometul, care mai târziu avea să devină atât de re-numit.

Însuși Biela calculă calea astrului, din care resulta neîndoios identitatea cu cel din 1772 și 1805.

Independent de Biela, îl descoperi, 10 zile mai urmă, francezul Gambart din Marsilia.

În 1832 cometul revine precis. Dar

zice că se va prezenta o interpelație în chestia aceasta.

Ziarul »A Nap« sorie despre aceasta un articol violent, în care zice că insulta adusă Sărbilor este insulta și rușinea Maghiarilor.

Deschiderea Sôbraniei. Sesiunea ordinară a Sôbraniei s'a deschis Duminecă printr'un mesajiu citit de președintele consiliului. Este de remarcă pasagiul din mesajiu în privința chestiei macedonene despre care mesajiu spune că »situațiunea conaționalilor din Turcia continuă a neliniști populațiunea din principat și incidentele desagreabile din ultimul timp în Bulgaria orientală se datoresc acestor circumstanțe. Guvernul bulgar a putut totuși menține ordinea luând măsurile necesare«.

Din dieta ungară.

Lăsăm să urmeze în extras sfîrșitul discursului d-lui Iuliu Maniu rostit în ședința dela 25 n. c. a dietei ungare și un extras din răspunsul secretarului de stat Sztterenyi (Stern), drept completare a celor publicate în numărul de ieri.

Iuliu Maniu: Eu lucrez cu noțiuni statistice, și dacă d-voastră nu permiteți întrebuintarea expresiunilor statistice (*Sgomot necontentil*), n'am ce face, cel mult trebuie să compătinesc știința statistice și libertatea parlamentară a cuvîntului. (*Sgomot necontentil*.)

Președintele: Nu puneți în discuție enunțările prezidiale. Regulamentul camerei nu admite aceasta.

Maniu: Arată că deja în discursul la dezbateră generală a relevat imposibilitatea, sau cel puțin inoportunitatea politică de a se acorda guvernului drepturi discreționare, fără nici un control. Aceste drepturi discreționare sunt de trei feluri: întâi guvernul acordă fără nici o restricție concesiunile, favorurile și subvențiile... În a doua categorie vine dreptul discreționar de a putea revoca subvenția acordată... Al treilea drept privește furnizările publice. Legea impune instituțiilor publice, va se zică consumenților alor mai mari să-și procure articolele numai dela fabrici indigene, iar guvernul are dreptul să excludă dela furnizare anumite firme sau fabrici sub oare-cari pretexte.

Lazar Pal: Nu sub pretexte.

Maniu: Poate revoca, dacă se constată abuzuri, dificultatea este însă tocmai la aprecierea abuzurilor... Furnizările publice sunt cele mai importante, și dacă o fabrică se esclude, este nimicită. Aceasta este o dispoziție din cadrul dreptului privat. Sentința unui judecător independent se poate apela în 3 instanțe, iar dv. vreți să nimiciți existența... fără ca deciziunea ministerială să fie supusă unui control, ori să se poată apela contra ei... Guvernele zice oratorului se schimbă și au fost guverne, cari au urmărit anumite scopuri politice, aservindu-și pe toți în jugul ace-

lumea începu să-i ducă groază. Calculul constatase anume, că drumul lui se încrucează cu cel al Pământului. De aci, temere de o ciocnire fatală pentru oamenii de pe Pământ. De un cataclizm, care ar putea stinge toate viețuitoarele, ar putea distruge Pământul.

La întorcerea-i proximă nu s'a putut observa din cauza timpului nefavorabil.

În 1845 s'a arătat, dar a pus în uimire pe astronomi. Văzând cu ochii s'a despicat în două. În 26—28 Noemvrie s'a văzut din Roma și din Berlin în forma-i regulată. La finea lui Decemvrie începu a se lungi. În 13 Ianuarie 1846 l'a zărit Maury din Washington bifurcându-se, iar în 27 Ianuarie d'Arrest l-a constatat precis două capete cu două prelungiri paralele, sburând mai departe ca doi cometei gemeni.

În 1852 s'au întors amândouă corpurile la Soare. Dar se depărtaseră unul de altul. Pentru ultima dată s'au observat în 28 Septemvrie al aceluiaș an din Pulkova.

La proximalul period, din 1859, nu erau favorabile condițiile de observare.

În 1865—66 condițiile erau bune.

lui scop... Dacă Dv., juriști și politicieni, acordăți tuturor guvernelor, ce se vor succeda fără nici un control, drepturi discreționare, ca să poată atinge sfere de interes din domeniul dreptului privat, fără apel, atunci — dacă nu dv. de sigur copiii dv. vor deplora odată această dispoziție...

Scopul amendamentului meu nu este să împiedec promovarea industriei, nici să provoc în pripă o instituțiune, care nu s'ar potrive cu construcția legii și principiile de economie națională ale ei. Intențiunea mea este să putem împiedeca abuzurile, să putem împiedeca, ca desființându-se subit fabricile, să nu facem vagabonzi din masele de lucrători, ci să instituiim o corporațiune conzultativă în ajutorul guvernului.

Oratorul își încheie discursul recomandându-și amendamentul spre primire.

Sztterenyi Iozsef secretar de stat: On. Cameră! Amendamentul d-lui deputat Maniu, firește nu-l primesc. (*Aprobări în stânga*.)

Maniu: Firește, fiind-că este făcut de un deputat naționalist.

Sztterenyi: Da, fiind-că este deputat naționalist; am să arăt aceasta imediat. *Eu în camera aceasta nu cunosc deputați naționaliști (Aprobări în stânga); eu nu cunosc decât deputați maghiari.* Și dacă d. deputat Maniu a accentuat adineaori, că ei nu sunt Maghiari, dați-mi voie să-l fac atent pe d-l Maniu, că în țara aceasta locuiesc naționalități, dar toate naționalitățile sunt maghiare (*Taci moi! — Tr.*), (*Adevărat! Așa este*), căci națiune maghiară este, o națiune unitară, indiviză, dar naționalitățile sunt membrii acestei națiuni. Iar în camera aceasta d. deputat Maniu nu poate fi prezent, decât în calitate de deputat maghiar. (*Aprobări*.)

Sztterenyi susține, că după cele auzite din gura deputatului *Hodza* și *Maniu*, convingerea lui s'a întărit, că ei de aceea nu votează legea, pentru că nu vor să contribuie la consolidarea statului național.

În restul discursului d. Sztterenyi se încearcă a justifica drepturile discreționare, iar în cât privește sprijinirea micilor industrii, guvernul n'are nevoie să fie avertizat din partea aceea (a naționaliștilor — Tr.) Tăgădueste că ar fi făcut categorii în sensul susținut de d. Maniu și încheie cu accentuarea din nou a părerii, că »ei« de aceea nu primesc proiectul, fiind că nu doresc consolidarea statului național pe terenul economic.

Adunarea Comunității de avere.

Din raportul ce-l publică »Renasterea« despre decursul adunării generale a Comunității de avere din Caransebeș, (ținută în 22 l. c. n. ostra-gem următoarele:

Adunarea generală se deschide de către d-l C. Burdia, fiind de față ca comisar guvernial noul fișpan, d-nul C. Fialka. În cuvinte frumoase și alese salută d-l președinte pe noul comisar și în numele poporului grănicer'il roagă să stee totdeauna în ajutorul poporului și să lucreze pentru înflorirea Comunității de avere.

S'au pornit cele mai întinse căutări. Însă înzădar.

În urma neisbutilor se admitea, că prin separație cometei și-au pierdut puterea luminoasă, întunecându-se complet. Presupunere cu atât mai întemeiată, cu cât deja în 1852 cometei erau spălăciți. Pentru eventuala lor reîntorcere în 1872 nu s'a făcut deci nici o calculare, crezându-se pentru totdeauna perduți.

Dar tocmai în 1872 un torent de stele filante a dat dovezi despre esistența misterioaselor corpuri. Toront observat tocmai pe timpul intersecției căilor celor doi cometei cu ecliptica. În 27 Noemvrie.

O ploaie de stele filante, cum rar s'a mai văzut până atunci, puse lumea în uimire. M. W. Meyer, dela Observatoriul din Göttingen a numărat cu un prietin al său în 2¼ ore 7651 filante. Au văzut deci în fie-care secundă câte una, ceea-ce ne dă ca frecvență orară pentru un observator cam 1400 față de 13, frecvența orară din alți ani. Totodată s'au putut însemna căile a 80 de bolizi strălucitori, din cari s'a determinat radiantul în constelația Andromedei.

(Va urma.)

D-l fișpan mulțumește în limba maghiară și promite solemn, că și d-sa, carele și-a făcut cariera pe teritoriul graniței militare, cunoaște neajunsurile poporului și e condus de cele mai bune intențiuni, de a ajuta poporul.

D-l Vasile Popoviciu își exprimă dorința, ca funcționarii Comunității de avere să se poarte așa, ca să nu dea anză la presupunerea, că la Comunitatea de avere s'ar face politică. D-l președinte răspunde, că și dorința d-sale e, să fie cu totul esclusă politica dela lucrările Comunității de avere și să lucreze în pace și liniște pe terenul economic, ca să se poată face ceva pentru popor. Asigură că d-sa își dă toată silința, ca Comunitatea de avere să fie bine condusă și dacă va ajunge la convingerea, că nu poate lucra pentru popor, d-sa se va îndepărta de bună voie de la postul de președinte și va da conducerea în alre mâni.

Părintele G. Tatuca interpelează în cauza cărții funduare a Comunității de avere și își exprimă dorința, ca cartea funduare să se facă cât mai în grabă și apoi să se publice într-o broșură și să se trimită tuturor proprietarilor împăduriți.

Părintele Ioan Popoviciu arată, că încă pe timpul generalului Doda s'au trimis în străinătate 4 tineri la școale mai înalte de industrie, cari întorcându-se să fie aplicați ca învățători la școala de meserii și industrie, ce avea să se ridice de Comunitatea de avere. Arată, că acei tineri, după absolvarea studiilor, au fost siliți să plece în țări străine, iar noi am rămas cu banii cheltuiți și fără școală industrială. Întreabă pe președinte, dacă s'a ocupat și actualul comitet cu planul înființării unei școale de industrie, neapărat de lipsă pentru părțile noastre?

D-l președinte răspunde, că noul comitet nu s'a ocupat cu chestia asta, pentru-că sunt multe de făcut și nu se pot face toate de-odată. Aminteste, că d-sa se ocupă serios cu ideea veche a grănicerilor de a înființa în Caransebeș un gimnaziu și apoi se va ocupa și cu înființarea școalei de industrie. După aceste interpelări se trece la ordinea zilei, și toate punctele puse la ordinea zilei, se trec în cea mai perfectă înțelegere.

Interesantă a fost discuția la punctul 4, când s'a decis, ca Comunitatea de avere să contribuie cu 7000 cor. la spesele avute cu monumentul Majestății Sale.

Reprezentanții, prin rostul părintelui Ioan Popoviciu, au dat expresiune recunoștinții și inbirii lor față de gloriosul nostru rege și cu mare însufletire au votat suma cerută, dar au pus condițiunea ca pe monument să se pună și inscripție românească.

D-l președinte observă că monumentul s'a predat deja orașului Caransebeș, dar d-sa garantează, că reprezentanța orașului va pune pe monument și inscripție românească. A fost interesantă declarația d-lui președinte, când a amintit, că în comitetul monumentului au fost domni: Românii, dar nici unul n'a cerut inscripție românească. În comitet au fost domni: Filaret Musta, Dr. Badescu, Ghidiu și Drăgălina.

Se votează apoi preliminarul pe 1907. Se ia la cunoștință aprobarea contractului pentru vila diecezană dela Băile Herculane. Se decide ca la zidirea podului peste Timiș de lângă Petroșnița, Comunitatea de avere să contribuie cu suma de 2000 cor. Mamei reposatului codrean Ioan Mihu se votează un ajutor de 200 cor. În comisiunea pentru revidarea socoților se aleg: G. Tatuca, V. Popoviciu și A. Tigris.

Repatrierea osămintelor lui Rakoczi.

În ziua de 28 Octomvrie dimineața la orele 8 a sosit la Budapesta trenul special cu osămintele lui Rakoczi și soți. În clipa sosirii au început să sune toate clopotele bisericilor din Budapesta. La gară erau de față: municipalitatea capitalei, numeroși deputați, funcționari, precum și deputațiunile municipilor din țară. Convoitul a fost condus la basilica Sf. Stefan de secretarul de stat contele Ioan

Hadik. Convoitul era compus din banderii conduse de membrii ai aristocrației îmbrăcați în gală maghiară. În mijlocul convoiului era furgonul cu osămintele lui Rakoczi, ale mamei sale Ilona Zrinzy și ale fiului său Iosif. Furgonul era tras de 4 cai albi și frumos împodobit. După acesta urmează furgonul tras de 4 cai cu cosciugurile contelui Nicolae Bercesenyi și soția sa, al contelui Anton Eszterhazy și a mareșalului Nicolae Șibrik. Înaintea acestor furgioane mergea clerul catolic. Al treilea furgon cu osămintele lui Thököly era precedat de clerul evanghelic.

Convoitul a pornit dela gara orientală pe bulevardul Kerepes până la piața Deak, unde furgonul cu osămintele lui Thököly a deviat spre biserica ev. luterană, iar masele convoiului au înaintat mai departe spre bazilica Sf. Stefan, unde cosciugurile au fost puse pe catafalcul uriaș din mijlocul bisericeii

Apoi s'a celebrat un »requiem« pontificând cardinalul Samassa asistat de 2 episcopi și numeroși preoți. Cântările le-a executat un cor de 120 persoane. De aici deputațiunile s'au dus la biserica evang. unde superintendentul Gustav Scholtz a ținut o predică comemorativă despre Thököly.

Osămintele au fost vizitate toată ziua de numeros public, iar seara la 7-50 au fost transportate cu un tren special la Casovia.

Un șir neîntrerupt de trenuri speciale au sosit la Casovia în dimineața zilei de 29 Octomvrie, aducând oaspeți din toate părțile țării. Trenul cu osămintele a sosit dimineața la 5-15 și a fost salutată cu 24 bubuturi de tun. Clopotele tuturor bisericilor sunau. Cosciugul lui Thököly a rămas în gară păzit de o gardă de onoare din Kasmark.

Ceremonia funebră s'a început la orele 8. A pontificat episcopul Fischer Colbrie cu mare asistență iar Coloman Thaly a ținut discursul comemorativ. În convoitul condus către de secretarul de stat contele Hadik erau deputațiunile, banderile din comitatele numite Rakocziene, deputațiunile de ale orașelor, școalelor etc. membrii familiilor înrudite și alte deputațiuni. O mulțime enormă formă spair. Guvernul a fost reprezentat prin 7 miniștri.

Cosciugurile au fost așezate pe un catafalc în catedrală. »Requiem«ul a fost celebrat de episcopul Fischer-Colbrie.

După »requiem« s'a ținut la palatul administrativ o ședință festivă a congregațiunei. În catedrală a urmat un pelerinaj de diferite deputațiuni până după amiază la orele 5, când s'a început ceremonia înmormântării. În cântece funebre cosciugurile au fost așezate în cripta catedralei predându-se în grija parochului și a primarului.

Legea Rakoczi sancționată.

Foiaia oficială ungară în numărul de la 28 Octomvrie publică legea-Rakoczi sub următorul titlu:

Art XX din 1906 despre repatrierea osămintelor lui Francisc II Rakoczi și soții pribegi.

Textul clausulei obicinuite de sancționare este următorul:

Noi declarând acest articol de lege și tot ce se cuprinde în el în total și singular de corect, plăcut și acceptat, prin aceasta în virtutea puterii noastre regale le aprobăm, întărîm și sancționăm și le vom ține atât noi, cât și prin credincioșii noștri vom face a se ține.

Viena, 24 Octomvrie 1906.

ss) Francisc Iosif

ss) Alexandru Weherle

Ziarul »B. H.« și alte ziare maghiare își exprimă mulțumirea, că la gările de prin comunele românești din comitatul Caraș-Severin și Timiș s'au prezentat Români în număr mare, și — de sigur din exces de zel patriotic — elevii școalelor au cântat și »Himnusz«-ul maghiar. Deasemenea erau și preoții români de față și unul — scrie o foaie — când a trecut trenul a ingenunchiat, ceea-ce de sigur este o exagerare a vre-unui reporter.

Ziarul »Ellenzek« din Cluj scrie:

Cum-că și naționalitățile au luat parte la serbarea noastră de bucurie, avem a o mulțumi celor doi episcopi patriotici, Radu episcopul gr. cat. din Oradea și Ioan Papp, episcopul gr. or. din Arad, cari au invitat prin circulare pe credincioșii lor să serbeze pe Francisc Rakoczi și soții lui pribegi.

ȘTIRILE ZILEI.

— 17 Octombrie v.

Incununarea mormântului lui Iancu. Cetim în »Libertatea«: D-na Elena Hosszu și d-l Francisc L. Hosszu din Deva au depus la 8(21) Oct. a. c., cu evlavie o cunună frumoasă de flori naturale pe mormântul fericitului Avram Iancu, marețului român, ce-și doarme somnul de veci sub stejarul lui Horia din cimiterul dela Tebea.

Noua emisiune de acțiuni a băncii »Sylvania«. În numărul popular (de Duminecă) am publicat inserțiunea Institutului de credit și economii »Sylvania« din Șimleul Silvaniei referitoare la urcarea capitalului social dela 300 la 600 mii de coroane. Când atragem atențiunea celor interesați asupra inserțiunii, nu putem să nu ne exprimăm bucuria văzând această nouă dovadă de prosperitate economică în părțile Sălagiului. —

O deputațiune a camerei comerciale și industriale din Brașov, compusă din d-nii Wilhelm Paul, Tr. Coponyi, prof. Martin Schuster, Ludwig Miess și secretarul Moritz Thomas s'a prezentat Sămbătă, după cum anunțasem, în audiență la regele Carol. Deputațiunea a fost primită în sala maurică din castelul Peleş, de regele Carol, regina Elisabeta și de contesa de Flandra. Președintele W. Paul a prezentat regelui omagiile camerei comerciale și industriale din privilegiul jubileului de 40 ani de domnie. Regele a primit deputațiunea în mod foarte cordial, reținând pe delegați la dejun. În decursul dejunului cât și după acesta regele s'a interesat de numeroase chestiuni din domeniul economiei și industriei, s'a întreținut asupra rapoartelor comerciale-politice din trecut și prezent dintre România și Ungaria, iar regina le-a făcut interesante comunicări despre »Cetatea orbilor«, această instituțiune umanitară neprețuită, creată în România de regina Elisabeta. Membrii familiei regale și-au luat apoi rămas bun dela membrii deputațiunii, cari înainte de a părăsi castelul, au fost conduși prin frumoasele încăperi ale palatului. Delegații camerei s'au reîntors la Brașov încântați de primirea grațioasă ce li s'a făcut și de frumusețile palatului Peleş.

Societatea geografică română a ținut Sămbătă seara, la orele 9, în sala Ateneului o sedință solemnă pentru comemorarea jubileului de 40 de ani de domnie a regelui Carol, președintele și protectorul acestei societăți. Sedința s'a ținut sub președinția principelui Ferdinand. Regele, neputând lua parte la sedință, l-s'a adresat din partea societății o telegramă, pe care d. general Manu a cetit-o în aplauzele auditorului.

Luptător român în străinătate. Din Paris se scrie, că tânărul luptător român Mitică Dona (Vasilescu), care a plecat din țară cu Lurich, se află actualmente acolo, spre a concura pentru campionatul lumii, la care sunt înscriși 700 de luptători. Se știe că la Petersburg a fost decorat, în urma frumoaselor succese ce le-a raportat. La Budapesta și Hanovra, raportând de asemenea frumoase succese, a fost foarte mult aplaudat. Dela Paris Vasilescu se va duce la Londra.

O mare nenorocire s'a întâmplat Vineri spre seară în atelierul militar de tâmplărie din casarma neagră. Trei soldați cu numele Ilie Barbu, Filon Rațiu și Alexandru Czvita erau ocupați cu diferite lucrări de tâmplărie. Isprăvindu-se petroleul în lampa, ce era aprinsă, soldatul Ilie Barbu din compania 7 a regimentului 50 voia tocmai să toarne dintr-o cană petrol. În momentul acesta petrolul din cană luă foc dela fitilul arzând și hainele soldaților Filon Rațiu și Ilie Barbu se aprinseră într-o clipă. Arsurile siferite de nenorocii soldați au fost atât de grave încât Filon Rațiu a succumbat în cursul zilei de Sămbătă, iar Ilie Barbu se luptă în spital cu moartea și sunt puține speranțe de scăpare. Soldatul Czvita n'a suferit arsuri. În mormântarea nenorocitului Rațiu s'a făcut eri p. m. cu pompă militară. A luat parte muzica regimentului 50, numeroși ofițeri și soldați. În urma sîcriului mergea plângând un țaran român — probabil tatăl victimei nenericite, care venise să-și petreacă pe copilul său la mormântul rece.

Iată o nouă victimă a nenorocitului și condamnatului obicei de a turna petrol, fiind lampa aprinsă.

Cascada dela picioarele palatului artelor dela expoziția din București e aproape terminată și va fi inaugurată solemn în curând; ea are cinci căderi de apă. Cascada, care e un monument destinat să

înfrumusețeze viitorul parc Carol I, a fost în ultimul timp încredințată spre a fi înfrumusețată d-lui N. Petrescu, care a construit rocele din grote. În interiorul grotei se va pune o placă comemorativă de bronz.

Desastrul submarinului francez »Lutin«. Submarinul »Lutin« după ce fusese ridicat din fundul mării a fost transportat în portul dela Bizerta. Aici s'au deschis în fața autorităților publice cele trei cabine ale submarinului. În prima cabină s'a găsit cadavru locotenentului Feroux cu craniul scalpat și cu brațul drept ridicat. În jurul lui zăceau cadavrele a patru marinari morți. 6 cadavre au fost găsite în partea de dinapoi a submarinului iar restul echipajului în partea anterioară a vasului. Din cercetările făcute rezultă, că catastrofa a fost pricinuită prin pătrunderea apei în submarin.

Un pungaș isteț. D. G. Crăsnaru, mare proprietar din comuna Dobroveți, județul Muscel, venise alaltăeri în București la fratele său, care locuiește în strada Țăranilor 139. Prin strada Fraților, în drumul său, d. Crăsnaru întâlni pe un individ suspect, care mergând pe trotuar citea un ziar, ce era larg deschis. Trecând pe lângă d. Crăsnaru individul îl acoperi aproape cu jurnalul, îmbrâncindu-l ușor și cerându-i apoi scuze politicoase. D. Crăsnaru nu dădu o deosebită atenție acestui mic accident de trotuar. Dar când veni acasă, observă că-i lipsește portofelul, ce l avea în buzunarul de dinăuntru al paltonului, și în care se aflau 3000 de lei.

Un botez original s'a oficiat Duminecă în biserica Negustori din București. Șeful serviciului siguranței Romulus P. Voinescu a fost naș al copilului celui mai agreat detectiv al său, d-l I. Angelescu. Copila se născuse chiar în ziua când tatăl ei, detectivul Angelescu, arestase pe faimosul Costache Dumitru, care după ce săvârșise un furt de 97,000 lei s'a putut sustrage cercetărilor poliției de siguranță timp de 2 ani. În amintirea acestei fapte, copilul a primit în botez numele de »Siguranța«.

Cercul Kludsky. În orașul nostru și-a început zilele aceste reprezentările unul din circurile cele mai renumite, anume cercul Kludsky. Reprezentația de aseară a fost reușită. Producțiunile cu cai dresați, cu zebra dresată (un lucru foarte rar), cu 15 lei dresați, pe urmă producțiunile gimnastice au fost mult aplaudate. Ultimul punct cu furiosul leu, care călărește, n'a isbutit din cauza, că leul a greșit săritura și n'a fost dispus a repetă. D-l Kludsky a crezut oportun a nu mai încerca cu fiara sălbatică, lăsând punctul acesta pe astăzi. — Arena este încunjurată de puternice zăbrele de fier.

Din Cluj.

(Coresp. part. a »Gaz. Trans.«)

Sfințirea bisericii gr. cat. române.

29 Oct. n. 1906.

Fiind terminată repararea bisericii istorice a Românilor uniți din Cluj, sfințirea ei s'a săvârșit Duminecă în 28 Oct. n. La sfințire, respective binecuvântare, a asistat un public mare și numeros, pentru a cărui primire biserica s'a dovedit cu mult prea mică.

Actul sfințirii, săvârșit de d-l Dr. E. Daianu, protopopul Clujului, asistat de cei doi capelani: Dr. I. Florian și E. P. Păcurariu, s'a început la orele 9 și $\frac{1}{4}$ cu sfințirea apei.

Întreaga ceremonie a fost mult ridicată prin faptul, că cu acest prilej corul bisericesc al tinerimei române universitare, reînființat și instruit în curs de 8 zile din partea tinerului I. Cl. Iuga, cand. de adv. a cântat întreagă liturgia lui G. Dima, până la priceasnă.

Atât producțiunea corului, cât și mai cu samă cântecul solo al d-lui V. Dămian, stud. în drept, — care afară de solo de la »Carii pre Cheruvimii« a mai cântat și alte 2 prea frumoase cântări bis.: »Cuvine-se cu adevărat« și priceasna »Ochiul inimii mele«, — au produs o adâncă impresiune asupra credincioșilor din biserică.

Corul bisericesc din Cluj a câștigat în persoana d-lui V. Dămian, o puternică forță. (De altfel d-l Dămian e binecunoscut aproape în toate părțile, și frumoasa D-sale voce de bass a fost admirată și de publicul bucureștean când cu reprezentațiunea operei »Moș Ciocărlan«, în care d-l Dămian a avut rolul primarului. — Coresp.)

După Sf. Evanghelie d-l Dr. Daianu a urcat amvonul și a rostit o prea frumoasă predică, vorbind despre meritele episcopului Bob, care a pus temelii acestei sf. biserici. Apoi schițând istoricul bisericii a spus între altele, că timpul cât au fost

lipsiți parochienii uniți din Cluj de acest loc de închinare, a fost un semn de încercare pentru ei. Numai acuma, până ce au fost lipsiți de biserică și siliți să se retragă într'un loc modest, în școală, ca să-și facă rugăciunile, — numai acuma au putut dănsii vedea, că ce prețuiește biserica lor. Relevând apoi faptul, că înalt Prea Sfințitul Metropolit Dr. Victor Mihalyi de Apșa, capul provinciei metropolitane, încă nu și-a uitat de credincioșii săi fii supuși din parochia Clujului, ci atât cu ajutor în bani, cât și cu cuvântul său pastoral s'a îndreptat către ei, producând prin aceasta o mare mângâiere sufletească în sinul lor, dă cetire cuvântului pastoral al bunului Arhieru.

Serviciul divin s'a terminat numai târziu pe la orele 12 și $\frac{1}{2}$.

Coresp.

Adunarea generală

a reuniunii învățătorilor gr. cat. din Archidieceză.

(Raport special.)

— Fine. —

Ca o a treia propunere s'ar putea considera aceea a d-lui Iosif Marian de a se conrage premiile, introducând în locul lor un manual. — Propunerea nu se poate primi, pe de o parte fiindcă premiile sunt deja induse în statutele Reuniunii, pe de alta că prin aceasta s'ar micșora libertatea individuală în discuție.

Profesorul I. F. Negruțiu observă, că contra manualelor s'a accentuat nemulțumiri numai în general, că ar fi defectuoase, ar trebui arătate și în special defectele, după ce — »manualul este ca și instrumentul în mâinile măestrului. Inzadar și s'ar pune la dispoziție instrumentul cel mai bun, dacă și lipsește destoinicia necesară« Roagă pe membrii să aibă deplină încredere în comisia școlastică. Greșelile descoperite să le astearnă în scris biroul central sau chiar comisiei școlastice.

Tr. Șuteu încă aderează la propunerea d-lui profesor I. F. Negruțiu, propunând, ca organul oficios să stea la dispoziția fieștecăruia pentru ca să se poată răspândi și generaliza părerile.

Se face întrebarea, că ce manuale să se întrebuinteze în locul celor ce lipsesc cu totul, propunând să se astearnă comisiei școlastice Aritmetica din nou apărută a membrului Hurducaci cu rugarea, ca biroul central să intervină la Prea Veneratul Consistor pentru aprobare.

Referitor la manualul de istorie, confiscat prin ordinațiunea ministerială, ni se spune de către Revd. președinte, c'ar fi șanse de a fi retrasă ordinațiunea. Ca conclud final se acceptează părerea d-lui Bărdosy de a să însărcina despărțămintele cu studiarea manualelor.

6). Computarea venitelor cantonale la fondul de pensiune.

7). Se propun trei teme pentru premiu, primindu-se fără modificări toate trei și anume: a) »Controla în școalele populare, la premiul de 60 cor.« b) »Cum s'ar putea prevedea băeți cu cărți, recușite și vestiminte« la premiul de 40 cor. și a c) »Școala în serviciul economiei și al industriei«, la premiul de 30 cor.

După toate acestea vine la ordinea zilei îndreptățița cerere a învățătorilor noștri, ca să fie egal plătiți cu cei de stat, pentru care scop să așterne Prea Veneratul Consistor un memorandum.

Memorandul cuprinde între altele și următoarea enunțațiune:

»Dacă are Asociațiunea și Adunarea fondului de teatru, — să nu aibă școala? Să luere și pentru școală, cei ce lucrează pentru celelalte Ce rol ar avea Asociațiunea, ce rol băneile noastre s. a, atunci, când cerându-le obolul pentru școalele noastre, primej dute s'ar retrage?« Nu-și uită în acelaș memorandum a atinge, printr'o frumoasă pildă, și primejdia ce ar amenința biserica, primejduită fiind școala »tinda bisericeie căci »ne periclităm biserica« — spune memorandumul, periclitându-ne școala. — După ce cel ce n'a intrat prin tindă, nu va putea și nu va dori să intre în casă; celui ce nu are școală, nu-i va trebui biserică«.

În jurul memorandumului încă s'a încins o interesantă discuție. Multe s'au spus și cu socoteală. Dare-ar Domnul să-și vadă și dăscăliștea noastră acest »copil al suferinții« mulcomit cum se cuvine.

Imi permit aici a reflecta, că nu prea multă mângâiere cuprinde memorandumul, după ce și în acesta se cere, ce s'a mai cerut prea vag. Se cere urcarea salariului, fără de a se spune cum și de unde?

A urmat apoi referada asupra raportului comitetului redacțional, cetită de d-l referent Joachim Pop.

În ea se resumă lipsese de cari suferă organul oficios, și neregulata apariție, cauzată parte din neinteresul celor mai mulți, parte din lipsa mijloacelor.

D-l Mih. Găzdac la rândul său, ca referent al comisiei pentru cenzurarea rațiociniului și a proiectului bugetar, propune primirea raportului.

Se fac dispozițiile necesare pentru cenzurarea procesului verbal, urmând după o pauză de 10 minute alegerea oficialilor în persoanele celor vechi plus bibliotecar d-l V. Suciu, iar controlor d-l A. Gaja, prof. preparandial, nou aleși. —

De încheiere mai notez că deși multe s'au vânturat, multe frase pline de emfază, deși mulți se făceau gălăgioși numai, ca să-și îndestulească ambițul, stăruind — prin greșite și rău alese vorbe —, mai mult pentru sine decât pentru cauza comună, totuși peste micimea sovăelnică, peste laurii forțați înălțatu-s'a biruitoare, izbânda temeinică: o satisfacție și mângâiere pentru cei curați și mari la suflet, iar pentru cei mici, pentru eurile egoiste o neputincioasă și zădarnică sbuciumare, zădarnicită de biruitoarele idealuri curate, ca și sufletele din cari porneau.

Un pas mai mult înainte și-n viitorul apropiat o bună înțelegere ne va uni pe toți în cuget și simțiri, ne va ajuta să pricepem rostul muncii noastre, să nu mai cercăm ce nu să poate.

I.

ULTIME ȘTIRI.

Viena. 30 Octombrie. Starea sănătății lui Lueger inspiră temeri serioase. Medicii au interzis intrarea persoanelor străine în camera lui Lueger, recomandându-i liniște și izolare.

Petersburg. 30 Octombrie. O intrunire studențească la care au luat parte 4000 studenți a adoptat rezoluțiunii revoluționare anunțând lupta la extrem.

Petersburg. 30 Octombrie. Populația se pregătește de evenimente serioase. Autoritățile militare și civile sunt într'o mișcare și activitate febrilă. În oraș circulă vesti neliniștitoare. Garnisoana a fost întărită de asemenea și poliția orașului. Artileria a primit munițiuni noue. Gările sunt păzite de soldați. Toți agenții poliției secrete au primit zale.

Potsdam. 30 Octombrie. Împăratul Wilhelm a primit eri pe ministrul rusesc Iswolsky și i-a conferit marea cruce a Vulturului roșu remițându-i în persoană acest ordin.

New-York. 30 Octombrie. Trenul electric al drumului de fier din Pensilvania, a căzut lângă Pleasaville (New-Jersey) de pe un pod în apă. Sunt vre-o 50—80 morți. S'au scos până auuma 9 cadavre, 20 răniți au fost transportați la spital.

Londra. 20 Octombrie. Aproape de insula Bota s'a scufundat un vas japones cu coralii. Din 1210 pescari, 822 au perit în valurile mării.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons. interim.: Victor Branisce.

Ce este de neînțeles

și mai mult de condamnat decât ca simțindu-se cineva bolnav, să nu facă nimic spre însănoșarea sa. Lucrul cel mai mic i-se pare greu și începe a pierde curajul de viață. Aci este mijlocul cel mai bun, Emulsiunea lui Scott preparată din untură de pește medicinală, var și patronhospiți care întărește corpul și sistemul nervilor. Părțile constitutive ale Emulsiunii lui Scott sunt din cele mai bune calități, un mijloc de nutrire neîntrecut, care produce curând forță de viață.

Pescarul cu batogul cel mare este semnul de garanție al procedurii veritabile a lui Scott. Cu referință la »Gazeta« și trimitere de 75 bani în mărci postale se trimite sticla de probă franco dela

Dr. Emil Budai
— »Farmacia orașului«. —

Budapesta IV. Vaci utza 34/50.
Prețul unei sticle originale 2 cor. 50 b.
— . . Se capătă în toate farmaciile . . —

Cursul la bursa din Viena.

Din 29 Octomvrie n. 1906.

Renta ung. de aur 4%	112.30
Renta de aur ung. 4%	94.30
Imp. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	84.15
Imp. căil. fer. ung. în argint 4%	94.35
Bonuri rurale croate-slavone	96.-
Imp. ung. cu premii	203.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	149.50
Renta de hârtie austr. 4 1/10	98.90
Renta de argint austr. 4 1/10	98.60
Renta de aur austr. 4%	116.15
Renta de corone austr. 4%	98.95
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	88.50
Losuri din 1860	154.50
Acții de-ale Băncii ung. de credit	1754.-
Acții de-ale Băncii austr. de credit	809.-
Acții de-ale Băncii austro-ung.	673.50
Napoleonori.	19.15
Mărci imperiale germane	117.58
London vista	240.85
Paris vista	95.62
Note italiene	95.65

Cursul pieței Brașov

Din 30 Octomvrie n. 1906.

Bancnote rom. Cump. 18.98	Vënd. 19.04
Argint român	18.80
Napoleonori.	19.06
Galbeni	11.20
Mărci germane	117.20
Lire turcesci	21.50
Scris. fonc. Albine 5%	101.-
Ruble Rusesci	2.53

„INDUSTRIA“

bancă industrial economică, societate pe acții în Deva.

Concurs.

Înmulțindu-ni-se afacerile de bancă și pentru a corăspunde avântului luat, escriu concurs pentru al doilea contabil sub acestea

Condițiuni:

1. Până la 31 Decembre 1907 respective un an de probă, contabilul ales de direcțiune ase a servi pe lângă un salariu anual de 1200 cor. și ceva tantiemă din venitul curat anual.

2. Trecând un an de probă, spre mulțămirea băncii, direcțiunea îl recomandă adunării generale proxime spre a fi ales definitiv cu salariu urcat, carele crește din 5 în 5 ani, amăsurat dezvoltării băncii și meriului prestat. Angagiarea se face prin contract.

3. La orice esmisiune afară de Deva în cauza băncii ori în afacerile „reuniunii a 2-a de înmormântare din Deva“ prin filiele sale, astăzi 12, cari se tot sporesc, dela asigurările de vite ale băncii și alte afaceri de câștig extraordinare contabilul primește spese de drum și honorarele prescrise de director ori direcțiune.

4. La concurs se admit exclusiv absolvenți ai școlii comerciale și praxă la vre-o bancă oarecare. Sunt preferiți contabilii, cari au atestate bune de praxă, cunosc toate trei limbile patriei și au cunoștințe din orice ram al economiei.

5. Amăsurat statutelor contabilul trebuie să devină proprietar a cel puțin 2 acții depuse la cassă, pe cari le poate repăți în condițiuni ușoare, statorite de direcțiune.

6. Întru cât contabilul ales nu ar corăspunde, banca „Industria“ îl poate demite ori când și în decursul anului de probă, pe lângă o abdicere de 30 de zile.

Dorința mea personală e, ca contabilul — întru cât va păzi strict ordinea de casă, statorită și controlată de mine — să se așeze în localul băncii grațuit. Despre aceasta direcțiunea va hotări separat în conțelegere cu directorul și cel ales.

7. La 1 Decembre a. c. contabilul ales are a se prezenta negreșit la subscrisul pentru a-și începe fun-

ctiunea. Directorul poate prolungi acest termen, la cererea motivată.

Concursele provăzute cu atestatele ori copiele autenticate fără timbru de orice oficiu parohial sau institut de credit sunt a se trimite la adresa subscrisului director până la **14 Novembre, Mercuri**, când se va ținea o ședință extraordinară în cauza aceasta. Cel ales va fi telegrafic avizat și are a răspunde telegrafic imediat, dacă își va ocupa postul dela 1 Decembre.

Din ședința direcțiunii „Industria“ ținută în Deva la 28 Octomvrie 1906.

Directorul general:

August A. Nicoară m. p.

(2579,1-2.)

PUBLICAȚIUNE.

Spre a îndeplini decisiul reprezentanței orășânești, aprobat și din partea autorităților superioare pentru **vinderea pământurilor** ce le are orașul Brassó pe teritoriul comunei **Vlădeni** — pământ de arat și livezi, — s'a fixat termen pentru ținerea licitației publice orale pe ziua de **5 Novembre 1906** și cele următoare.

La această licitație unele din locurile de vândut se pun în vânzare după parcele.

Licitația se va ținea în cancelaria comunei Vlădeni începându-se în fie-care zi la 9 oare a. m. și terminându-se la 6 ore p. m.

Consemnarea locurilor, ce au a se vinde și condițiunile vânzării se pot vedea și ceti înainte de licitație în despărțământul V-a al subscrisului Magistrat precum și la primăriile comunelor: Vlădeni, Țintări, Codlea, Nou, Helchiu, Crizbav, Perșani, Șinca-veche și Șinca-nouă, iară schițele de parcelare sunt depuse și stau la dispoziția publicului în despărțământul V-a al Magistratului tot timpul până la începerea licitațiunei.

Brassó, în 20 Sept. 1906.

3558,2-3.

Magistratul orășanesc.

Cine suferă de Șoldină, reumatism, Ischias
să cumpere o sticlă
Fluid de reumatism al Dr. Flesch
care vindecă sigur: Șoldina, reuma, dureri de spinare, slăbiciuni de mâni și de picioare. Efectul se simte în scurt timp.
Se capătă în farmacia lui
Dr. EMIL FLESCH „Magyar korona“ Győr, Baross-ut 24.
1 sticlă de 1 1/2 decilitru 2 cor. Sticle familiare pentru folosire mai îndelungată 5 cor.
La comanda 3 sticle mică seu 2 sticle de familie urmază trimiterea franco.
6-70.2549.

Vite nobilitate.
Ca în anii trecuți, așa și acum au fost
Prima Pepinerie cu vite nobilitate de pe Târnava.
Proprietar, **FR. CASPARI, Mediaș 20 [Ardeal].**
Singură în toată Ungaria, care au liferat mușterii vite nobilitate sănătoase, diferite sorturi nobilitate. Și în viitor numai exclusiv la această școală de viticultură se capătă cele mai bune vite de diferite sorturi nobilitate pentru Vin, Vin-Dessert și Extra sorturi de vin de masă. Proprietarii de vie au avut rezultate minunate cu sădirea de astfel de vite.
La cerere se trimite catalog ilustrat, franco și gratis, cu multe scrisori de mulțumire și recunoștință.
2547,8-48.

Banca Națională a României.

Situațiune sumară.

1905		1906
8 Octomvrie.	Acti	30 Septem. 7 Octomvrie.
114.975,472	81380472 Reser. metal. aur 85419063	116.868,574 119.014,063
1.541,971	33595000 „ Trate aur 33595000	697,537 682,210
60.613,296	Argint și diverse monede	88.315,456 87.793,166
24.155,214	Portofoliu Român și străin.	30.562,484 30.225,296
11.999,666	*Impr. contra efec. publice 3709800	11.999,924 11.999,924
15.153,610	„ „ „ in cont-corent 21515496	14.796,390 14.796,390
2.930,477	Fonduri publice	2.903,324 2.903,324
5.748,600	Efecte fond. de amort. imob. și mater.	5.770,775 5.774,517
588,302	Imobile	604,705 604,705
515,770	Mobilier și Mașini de Imprimerie	484,643 500,133
79.310,535	Cheltueli de Administrațiune	84.576,800 84.189,925
—	Depozite libere	32.288 500 26.024,000
7.354,269	„ „ & provizorii	11.642,993 12.213,671
33.407,787	Compturi-corente	23 210,123 22.102,533
358 294,969	Compturi de valori	424.722,228 418.823,857
12.000,000	Capital	12.000,000 12.000,000
19.881,017	Fond de rezervă	21.402,642 21.402,642
3.016,596	Fondul amortis. imob. și material	3.253,368 3.253,368
241.748,140	Bilete de Bancă în circulațiune	268.605,740 269.276 580
1.560,783	Profituri și perderi	1.646,498 1.646,498
777,898	Dobânzi și beneficii diverse	948,680 1.030,844
79.310,535	Depozite de retras	84.576,800 84.189,925
—	„ „ & provizorii	32.288 500 26.024,000
—	Compturi curente	— —
358.294 969	Scomptul 5% * Dobânda 5%.	424.722,228 418.823,857

Atențiune! Ne mai pomenit Atențiune!
Un ciasornic cu lanț care umblă bine
cu cor. 2-95 b.
trimitem cât timp ține rezervele dela Filiala noastră în Bregenz (Austria) trimitând prețul sau cu rambursa. Faceam acest preț ieftin, ca să putem liquida depositul nostru de 100,000 ciasornice.
Rară ocazie pentru cumpărători.
Fabrica de ciasornice elvețiană „Aralk“, Bregenz.
Garanție 2 ani. 2575,2-3. Garanție 2 ani.

Norocul la TÖRÖK este statornic!
Neîntrecut este norocul, care favorisază colectura noastră principală. Am plătit On noștri clienți în scurt timp câștiguri mai mult de 27 milioane corone, între cari cele mai mari câștiguri, și anume:
de 2-ori premiul cel mare de **600,000 Cor.**
Câștigul cel mai mare de **400,000 Cor.**
5 a **100,000**, 3 a **90,000**, 3 a **80,000**, 3 a **70,000**, 4 a **60,000**, mai multe a **50,000**, **40,000**, **30,000**, **25,000**, **20,000**, **15,000** și afară de acestea multe alte câștiguri de **10,000**, **5,000**, **3,000**, **2,000**, **1,000**, și **500** etc.
Recomandăm a participa la loteria de clase, care are cele mai mari șanse de câștiguri din lume și a comanda la noi un los norocos.
La următoarea loterie de clasă a 19, se vor sorta éráși din
125.000 losuri 62.500
cu câștiguri, în total cu suma enormă de **16 milioane 457,000 cor.**
Cel mai mare câștig event. 1.000,000 Cor.
Special 1 premiu cu **600,000**, 1 câștig a **400,000**, 1 a **200,000**, 2 a **100,000**, 2 a **90,000**, 2 a **80,000**, 2 a **70,000**, 2 a **60,000**, 1 a **50,000**, 3 a **40,000**, 3 a **30,000**, 6 a **25,000**, 9 a **20,000**, 13 a **15,000**, 44 a **10,000**, și încă mai multe altele.
Prețul original al losurilor stabilit după plan, Clasa I. este:
1/8 los orig. fl. — 75, seu cor. 1 50, | 1/4 los orig. fl. 1.50, seu cor 3.—
1/2 " " " 3.—, " " 6.—, | 1/1 " " " 6.—, " " 12.—
și se trimit cu rambursă seu pe lângă trimiterea sumei înainte. Liste oficiose se expedază după tragere. — Planuri oficiose gratis.
Ne rugăm ca comenzile pentru losurile norocoase de sus să se trimită până în
4 Novembre a. c.
cu încredere direct la noi, de-ore-ce numerile norocoase se pot ușor epuiza
A. TÖRÖK & Co.
CASSĂ DE BANCĂ A. G.
Cea mai mare întreprindere de loterie de clasă în Ungaria.
BUDAPEST. Secțiile loteriei de clasă a colecturii noastre principale sunt:
Telegram-Adrese: **Centrala: Servitenplatz 3/a.**
Török-Budapest.
1. Filială: **Theresienring 46/a.** — II. Filială: **Muzeumring 12/a.**